

Stk. 3. Når en sag hæves, kan retten efter omstændighederne pålægge den ene part helt eller delvis at erstatte modparten dennes sagsomkostninger eller bestemme, at hver part bærer egne omkostninger.

Stk. 4. Når en sag afvises, betragtes den med hensyn til sagsomkostninger som tabt af sagsøgeren.

Stk. 5. Den omstændighed, at enkelte anbringender forkastes, eller enkelte beviser ikke anses at oplyse noget i sagen, medfører ikke i sig selv, at udgifterne hertil skal anses for unødvendige og dermed udelukkes fra erstatning.

Stk. 6. Har sagsøgte, efter at sagen er anlagt, tilbudt sagsøgeren, hvad denne har krav på, skal sagsøgeren erstatte sagsøgte udgifterne ved den efterfølgende del af sagen.

§ 248. Retten kan pålægge den part, der helt eller delvist har tabt sagen, at erstatte det offentlige udgifterne ved bevisførelse afholdt efter §§ 243-245. § 247, stk. 2-5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Pålæg efter stk. 1 kan kun meddeles, hvis parten kan betale omkostningerne uden at lide væsentlige afsavn.

§ 249. Retten kan pålægge en part, som vinder sagen, at erstatte modparten og det offentlige de omkostninger, som skyldes, at sagen på grund af forhold, der kan bebrejdes den vindende part, har fået et større omfang end nødvendigt. § 248, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 250. Procesfæller hæfter solidarisk for sagsomkostninger. Dog kan retten, når omstændighederne taler for det, pålægge en enkelt eller enkelte af dem at betale visse dele af omkostningerne.

§ 251. Rettens afgørelse om sagsomkostninger og refusion heraf træffes i dommen eller ved særskilt beslutning, selv om der ikke er nedlagt påstand herom. Afgørelsen skal efter anmodning begrundes.

§ 252. En udlænding, der optræder som sagsøger, har efter anmodning fra sagsøgte eller det offentlige pligt til inden en af retten fastsat frist at stille sikkerhed for sagens omkostninger. Sikkerhedsstillelsen fastsættes efter rettens skøn over, hvad den pågældende kan blive pålagt at betale. Der kan ikke kræves sikkerhedsstillelse, hvis danske statsborgere i vedkommende frem-

mede stat er fritaget for sikkerhedsstillelse i samme situation. Stiller sagsøger ikke den forlangte sikkerhed, afvises sagen.

§ 253. Træffer foged- og skifteretten afgørelse om indsigelser eller modkrav, finder bestemmelserne i dette kapitel tilsvarende anvendelse.

Kapitel 21

Fri proces

§ 254. En person har efter ansøgning ret til fri proces, hvis

- 1) personen skønnes at have rimelig grund til at føre proces,
- 2) juridisk bistand må anses for nødvendig for at føre sagen, og
- 3) personen ikke uden at lide væsentlige afsavn kan betale de omkostninger, der er forbundet med at antage en juridisk uddannet rettergangsfuldmægtig i sagen.

Stk. 2. Fri proces omfatter alene de omkostninger ved sagen, der ikke er dækket af en retshjælpsforsikring eller en anden form for forsikring.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om, hvornår betingelserne i stk. 1, nr. 1 og 3, er opfyldt. Fastsatte indtægts- og beløbsgrænser reguleres hvert år pr. 1. januar, hvilket bekendtgøres.

Stk. 4. Fri proces i sager ved kredsretterne, Retten i Grønland og Grønlands Landsret meddeles af Rigsombudsmanden i Grønland, jf. dog § 257, stk. 5.

Stk. 5. Fri proces i sager ved Højesteret meddeles af justitsministeren, jf. dog § 257, stk. 5.

§ 255. Justitsministeren kan, når særlige grunde taler for det, efter ansøgning meddele fri proces, selv om betingelserne i § 254, stk. 1, ikke er opfyldt. Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervs-mæssige situation.

§ 256. Justitsministeren kan fastsætte regler om indholdet af en ansøgning om fri proces og om de oplysninger, som ansøgeren skal meddele. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om, at der skal anvendes en særlig blanket ved ansøgningen.